

Protokoll nr 1 fört vid äldrenämndens sammanträde

Tidpunkt:

Tisdagen 25 januari, kl. 16:00-16:40

Plats:

Drätselnämndens sessionssal, Stadshuset, plan 3

Paragrafer:

§§1-12, omedelbart justerade § 8

Dag för justering:

Fredag 28 januari 2022

Erik Slottnér (KD)
ordförande

Mirja Räihä (S)
vice ordförande

Närvarande:

Se sid 2 i protokollet

Ledamöter:

Erik Slottnér (KD), ordförande
Mirja Räihä (S), vice ordförande
Yvonne Fernell-Ingelström (M)
Anette Hellström (M)
Birgitta Thulin (M)
Abit Dundar (L)
Ulla Wihlman (MP)
Christina Linderholm (C)
Felix Finnveden (S)
Lisa Ahlstrand (S)
Robert Mjörnberg (V)
Inger Gretzer Qvick (V)
Leif Söderström (SD)

Ersättare:

Christina Huss (M)
Basu Alam (M)
Lisbeth Crabo Ljungman (M)
Truls Ljungström (M)
Daisy Johansson (L)
Anna Kers Hagberg (MP)
Anna Simon-Karlsson (C)
Bengt-Olov Tengmark (S)
Emelie Stark (S)
Jakob Brant (S)
Birgitta Sevefjord (V)
Hanna Egeltoft (V)
Göran Ek (SD)

Närvarande tjänstemän:

Äldredirektören Patric Rylander, avdelningscheferna Linda Hamnes, Kicki Elofsson och Susanne Brinkenberg och nämndsekreterare Gina Lööf.

I sammanträdet deltog även borgarrådssekreterarna Fredrik Bergström och Maria Tiger Bodlund.

§ 1. Närvarande

Ordföranden Erik Slottner (KD) öppnade sammanträdet.
Ledamöter och ersättares närvaro noterades.

§ 2. Val av justerare

Ordföranden Erik Slottner (KD) valdes att tillsammans med
vice ordföranden Mirja Räihä (S) justera protokollet.

§ 3. Anmälan av protokollsjustering ÄN 11/2021-12-14

Äldrenämndens protokoll från 2021-12-14 anmälades.

Äldrenämndens beslut

Ärendet läggs till handlingarna

§ 4. Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Dagordningen fastställdes.

§ 5. Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter och ersättare

Inga skrivelser anmälades

§ 6. Förvaltningschefens information/presentation

Äldredirektören Patric Rylander informerade om nuläget kring
covid-19

§ 7. Förslag på kvalitetspremie inom hemtjänst

Dnr ALD 2021/599

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Erik Slottnér (KD), Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M), Abit Dundar (L), Ulla Wihlman (MP) och Christina Linderholm (C).

1. Godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Därutöver anföra följande

Stockholm blir med detta en av de första kommunerna i landet att testa en kvalitetspremie. Det har tidigare testats i bland annat Täby, Lund och i annan form i primärvården. Syftet med kvalitetspremien är att höja kvalitetsnivån i hemtjänsten genom att premiera utförare som når högt uppställda mål utöver grundkraven i förfrågningsunderlaget. Det är ett pilotprojekt, därför är det viktigt att planera och sätta ramarna för utvärderingen innan pilotprojektet startar, gärna i samarbete med akademien. Inom ramen för projektutvärderingen behöver en baslinjemätning för andelen timanställda, kontinuitet och andelen utbildade göras så snart som möjligt. I utvärderingen bör övervägas även andra kvalitetsmått, exempelvis äldres delaktighet och andra relevanta variabler rörande kompetens som till exempel ledarskapsutbildning. Vi anser också att det är viktigt att i utvärderingen jämföra äldres upplevda kvalitet med de strukturindikatorer som mäts genom kvalitetspremien för att kunna följa upp effekterna av en kvalitetspremie för den enskilde individen.

För att kvalitetspremien ska vara långsiktigt hållbar som modell är kostnadskontroll viktig och därför behöver en tydligare ekonomisk prognos presenteras. Premien ska inte överstiga avsatt belopp, motsvarande 0,9 % av hemtjänstpengen. En tänkbar modell för ett pilotprojekt i mindre skala hade varit att pröva den i ett mindre geografiskt område, men då lagen om valfrihetssystem omöjliggör detta sker projektet stadsövergripande.

Kvalitetspremien innebär ett nytt sätt att arbeta i Stockholm, där vi utöver fastställd grundnivå för utförarna ger dem som väljer att ha en högre nivå på vissa utvalda kvalitetsmått möjlighet att få en extra premie. Det bör leda till att fler

hemtjänstenheter strävar högre än minimikraven, vilket vi tror är till gagn för äldre i Stockholm.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2021-12-10.

Kommunstyrelsen har tillsammans med äldrenämnden under 2021 haft i uppdrag att utreda att i mindre skala pröva att utforma ersättningen till hemtjänstutförare så att hög kvalitet och kontinuitet främjas. Stadsledningskontoret föreslår att staden under 2022 prövar en målbaserad ersättning för utförare inom hemtjänst i ordinärt boende och att ersättningen konstrueras som en separat del.

Stadsledningskontoret föreslår en modell med kvalitetspremier som baseras på tre kvalitetsindikatorer. De indikatorer som föreslås är kontinuiteten i den personal som den enskilde träffar, andelen arbetade timmar som utgörs av timavlönade medarbetare och medarbetarnas utbildningsnivå. För att ta del av kvalitetspremien ska minst två av tre kriterier vara uppfyllda.

Äldreförvaltningen har deltagit i arbetet med att ta fram förslaget till kvalitetspremie och anser att det är bra både avseende val av indikatorer och val av modell. Ett förslag till förtydligande görs avseende indikatorn personalens utbildningsnivå.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD), Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M), Abit Dundar (L), Ulla Wihlman (MP) och Christina Linderholm (C) lade fram ett gemensamt förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Vice ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S), Robert Mjörnberg m.fl. (V) lade fram ett gemensamt förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med detta.

Leif Söderström (SD) föreslog att äldrenämnden beslutar bifalla äldreförvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Erik Slottnér (KD) ställde de tre förslagen mot varandra och fann att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Erik Slottnér (KD), Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M), Abit Dundar (L), Ulla Wihlman (MP) och Christina Linderholm (C) (se äldrenämndens beslut).

Reservation

Vice ordföranden Mirja Räihä m.fl. (S), Robert Mjörnberg m.fl. (V) reserverade sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

1. Avslå förvaltningens svar på remissen
2. Därutöver anföra följande

Vi socialdemokrater och vänsterpartister motsätter oss förslaget om kvalitetspremier inom hemtjänsten. Vi anser att det är en märklig inställning från den borgerliga majoriteten att belöna de utförare som uppfyller avtalet de tecknat med staden. Vi betalar redan för att de ska följa kraven vi ställt i upphandlingen och ser inte, som majoriteten, någon anledning att använda skattepengar till att locka dem till att uppfylla villkoren och utföra det arbete de redan åtagit sig att göra. Vi ställer oss frågan varför verksamheterna inte håller den kvalitet som kan förväntas?

Vi ser att införandet av kvalitetspremier medför flertalet risker. Om verksamheter inte når kraven för kvalitetspremien men samtidigt utför uppdraget tillräckligt väl för att en uppsägning av avtalet inte ska vara aktuellt, skapas en kategori utförare som helt enkelt bara är lite sämre. Vi menar också att det finns ett etiskt perspektiv som inte alls tillgodoses i förslaget. Vi undrar om kvalitetspremien kommer att redovisas för brukarna och i så fall hur det ska göras begripligt för allmänheten. Det finns idag över 70 hemtjänstutförare att välja på, att införa ytterligare en parameter att inkludera i sitt val av utförare kommer inte förenkla valet utan snarare utgöra ett hinder.

I Tillitsdelegationens huvudbetänkande går det att läsa att forskning visar att det inte finns belägg för att införandet av målbaserad styrning höjer kvaliteten mer än i de verksamheter som håller hög kvalitet. Det är alltså inte en metod som går att tillämpa för att höja den generella kvalitetsnivån. Vidare menar

delegationen att det finns risk att målbaserad styrning leder till att utförare kommer att sålla bland brukarna och välja bort de med mer komplexa behov, allt för att ha möjlighet att öka vinstmarginalen. Detta skulle sannolikt innebära ett ökat ansvar för hemtjänsten i egen regi, som givetvis inte väljer bort brukare.

Utförarna föreslås kunna ta del av kvalitetspremien om de uppfyller uppsatta premienivåer baserat på tre kvalitetsindikatorer. De indikatorer som föreslås är kontinuiteten i den personal som den enskilde träffar, andelen arbetade timmar som utgörs av timavlönade medarbetare och medarbetarnas utbildningsnivå. Äldreförvaltningen lyfter fram att kontinuitet som bygger på att personalens arbetsmiljö blir åsidosatt inte ska premieras och föreslår därför en modell där minst två av tre indikatorer behöver vara uppfyllda för att få ta del av premien. Förvaltningen menar, med rätta, att hög kontinuitet hos kund i vissa fall kan innebära att arbetsmiljön för personalen inte är acceptabel exempelvis genom att arbetstidslagen inte följs och/eller att det är en hög andel timanställda. Vi anser inte att detta är en tillräckligt stor garanti för att säkerställa en hög kvalitet och en god arbetsmiljö och undrar vilka andra parametrar som kommer att behöva stryka på foten när utförarna ska jaga bonusar.

Vi har ytterligare invändningar mot förslaget eftersom vi ifrågasätter de utbildningskrav som ställs i ärendet och som avviker från villkoren i upphandlingen. Minst 60 procent ska ha 600 poäng eller mer i karaktärsämnen vård och omsorg, vilket är en utbildning lägre än vårdbiträdesnivå. Likaså sänks kravet på andelen undersköterskor från 30 procent till 20 procent.

Vi ser dock två positiva saker med detta ärende. Det ena är att det endast ska prövas i mindre skala, det är vi tacksamma för. Det andra är att modellen ska följas upp och utvärderas efter provperioden, även det är något vi välkomnar. Enligt förslaget ska modellen följas upp och utvärderas efter provperioden dock utan specificeringar av uppföljningsmetodik. Vi önskar istället att den borgerliga majoriteten hade insett vikten av att satsa på uppföljning av följsamheten av de befintliga avtalen med tillhörande villkor och krav. Vi kan konstatera att nödvändiga reformer som ramtid, tid för återhämtning, fortbildning och reflektion för personalen inte genomförts inom nuvarande system, eftersom varje minut redan är schemalagd för tid

hemma hos brukare. Vi undrar vad som kommer att utvärderas och med vilken frekvens? Kommer brukarnas och personalens upplevelser tas i beaktande? Eller är det enbart utbetalade skattepengar i bonus för ett sämre utfört arbete än redan avtalat som kommer att bedöma hur modellen fungerat?

Vi anser att inom den underdimensionerade hemtjänsten behövs ett helhetsperspektiv med kraftfulla åtgärder. Vi kräver i nuläget en budget med riktad och långsiktig finansiering som säkerställer en omsorg med god kvalitet enligt beprövade och vetenskapligt fastställa metoder för omsorgsarbetet och att äldrenämnden utreder vilken ersättningsmodell som ger bäst utfall på kvalitet och arbetsmiljö.

Reservation

Leif Söderström (SD) reserverade sig mot beslutet med hänvisning till äldreförvaltningens förslag till beslut.

Äldrenämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen

§ 8. Förstärkningsteam i hemtjänsten hos privata utförare under pågående pandemi

Dnr ALD 2022/26

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden beslutar att alla omsorgstagare med konstaterad eller misstänkt Covid-19 under pågående pandemi ska erbjudas hjälp av förstärkningsteam genom respektive utförare.
2. Beslutet gäller från och med den 1 februari 2022 och till och med den 31 augusti 2022 om inte annat beslutas.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Äldreförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2022-01-19.

Det finns fortfarande konstaterade eller misstänkta fall av Covid-19 inom hemtjänsten, vilket tillsammans med den ökade smittspridningen i samhället motiverar fortsatta åtgärder för att minska smittspridningen inom hemtjänsten genom användning av förstärkningsteam.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta i enlighet med förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

§ 9. Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) från sammanträde den 18 januari 2022.**Äldrenämndens beslut**

Ärendet läggs till handlingarna.

Ärendet

Protokoll från kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) sammanträde från den 18 januari 2022 anmäldes.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta att lägga ärendet till handlingarna.

§ 10. Anmälan av protokoll från det gemensamma för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden råd för funktionshinderfrågor från den 20 januari 2022**Äldrenämndens beslut**

Ärendet läggs till handlingarna.

Ärendet

Protokoll från det gemensamma för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden råd för funktionshinderfrågor från den 20 januari 2022 anmäldes.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta att lägga ärendet till handlingarna.

§ 11. Postlista december 2021**Äldrenämndens beslut**

Ärendet läggs till handlingarna.

Ärendet

Postlista för december 2021 anmäldes.

Förslag till beslut

Ordföranden Erik Slottner (KD) föreslog att nämnden skulle besluta att lägga ärendet till handlingarna.

§ 12. Övriga frågor

Inga övriga frågor anmälades.

Sammanträdet avslutades.

Vid protokollet

Gina Lööf, nämndsekreterare